

kavši osjećala radost, što se nalazi u njegovim drhtavim i slabašnim rukama, a anđeli se morali usprkos liturgičarima diviti. Otac je zaista gledao Gospodina, on ga se doticao, za njega sakramentalnih prilika kanda nije ni bilo. O. Bailly rasprostiraše oko sebe dah svetosti, onaj „slatki miris Kristov“, o kojem govori sv. Pavao. To su osjećali svi, koji su s njim općili. U molitvi kanda ga obasjavaše svjetlost nebeska. Jedan svećenik pisa iza njegove smrti: „Jučer sam govorio s jednim od brojnih ljudi, koji su imali sreću da s njim opće, i evo što kaže: „Da ste ga vidjeli u molitvi!“ Jedan drugi svećenik pripovijeda: „Bio sam u hodočašću g. 1906. Nalazili smo se u Jonskom moru, pa sam htio sprovesti noć u kapeli, kamo sam došao sasvim tiho. Ja ću da unidem, ali šta vidim? Na evanđeoskoj strani kleči častan redovnik na klecalu: lice mu obasjava sedam, osam svijeća, što su gorjele na oltaru; rukama je gestikulirao u visini lica; činilo se da govori; posmjeh mu preobrazio lice, i ja sam imao dojam, da taj svećenik ima viđenje: bio je dobri o. Bailly. Ako vaš igda sreća nanese u Mattaincourt (Vosges), potražite sobu svetoga Petra Fouriera: on je tamo prikazan, kako gleda Gospu. Sličnošću lica, izrazom i držanjem — pravi portret oca Baillya pred presvetim Otajstvom u noći 26. ožujka 1906. na *Étoileu*, na kojem se vozio u Svetu Zemlju. Ustavio sam se nekoliko časaka, da gledam taj divni prizor, no napokon osjeti o. Bailly, da nije sam; on se smete i ostade nepomičan kao kip.“

Takav je bio muž, koji je otprilike dvadeset godina uređivao najrašireniji katolički dnevnik francuski (danas mu je dnevna naklada blizu 300.000 primjeraka) i polučio uspjehe, s kojih je hvatao strah tadanje protuvjerske vlade. Što su prilike po Crkvu u Francuskoj krenule na bolje, što se katolički život očevidno preporada i katolička ideja t. j. duh Kristov sve više tla osvaja, to je dobrim dijelom zasluga i „Kuće dobre štampe,“ napose o. Baillya, koji se potpuno žrtvovao za Gospodina i Spasitelja našeg Isusa Krista i njegovu svetu Crkvu katoličku. Što može jedan čovjek, koji se sasvim predao Bogu!

„Rijetki su,“ veli sv. Ignacije, „koji razumiju, što bi Bog od njih učinio, kad bi se svladali i sasvim se predali božanskom Učitelju te pustili da ih ruka Božja preobrazi.“

Pabirci.

Bojkot pornografima!

Tešku odgovornost nosi naša književnost za moralni trulež. Pustimo prošlost, ali za budućnost svakako smo ovlaštteni da zahtijevamo drukčije držanje.

Zar bi doista bilo teško postaviti ovo načelo: svaki autor, svaki pisac, čije djelo potanko opisuje rafinirane pohote, poživinčuje omladinu i kalja srce, svaki je ovakav pisac beščastan, čovjek diskvalifikovan; njemu neka nitko ne pruža ruke nit ga pozove za svoj stol; on je loš Francuz, on radi u prilog pohotljivosti germanskoj.

S pravom bi valjalo zaiskati od „Društa književnika“ (La Société des Gens de Lettres), da istisne iz svojih redova takove zlotvore, a od kancelarije „Počasne legije, da im se odbiju spisi, kad se predlaže njihovo ime; da se ne kupuju novine, koji ih primaju među svoje suradnike; da se bez obzira, i to kroz nekoliko godina, bojkotira kazalište, koje je počinilo zločin da iznese razvratan i nečudoredan komad.“ (Paul Bureau *L'Indiscipline des moeurs*, p. 514. u „Revue des Lectures“ 1921. broj 3). M. V.

Čitatej i pisac.

Koliko se vremena prospe čitanjem besmislenih i plitkih romana! Mnoge kasirice (ima i drugih!) nestrpljivo čekaju „nastavak“ u slijedećem broju i plaču tako iskreno zbog smrti mladog junaka ili zbog nedaće mlade junakinje. Da je vidjeti tim dobrim vrataricama (i ne-vrataricama), kako nastaju ti „potresni“ romani, kako ih pišu šaljivci s cigaretom u ustima ili kako o njima raspravljaju s kolegama!

— Nu, hoćemo li otpremiti našeg junaka na drugi svijet danas ili kasnije?

— Ne ćemo još. Kad umreš, onda je to za dugo.

— Imaš pravo. Nek se još promeće svijetom. On sluša na svaki mig i raci, što mi hoćemo.

Ipak mislim, da ću mu skoro zakrenuti vratom.

Francuski romancier *Pravieux* pripovijeda zanimivu zgodu u tomu pogledu. Jednog dana, kaže, unije u vlak i nađe u kupeu neku gospođu, živu sliku najvećeg očaja: oči joj bijahu crvene i nabrekle, a sve ih je otirala finim lanenim rupčicom; suze, krupne ko grašak, kapahu joj niz lice. Poznavao je tu gospođu, držeći, da ju je zatekla velika kakva nesreća, htjede već da joj pokaže svoju sućut, no ona ga preteče: „hA Bože, kolika nesreća.“ uze jadikovati plačnim glasom pokazujući mu kujigu žutih korica. „Kolika nesreća! Evo svladali su sve zapreke, izmakli svim zamkama, prepatili su toliko toga! Domala će se vjenčati, jest, gospodine, vjenčati. I dan uoči vjenčanja djevojka umrije! To je ipak previelika nesreća!“

Pravieux namah shvati: gospođa je oplakivala smrt junakinje romana, što ga je upravo dočitala. Piscu se činilo uputno da ubije nesretnu zaručnicu taman uoči vjenčanog dana! „Poznavao sam,“ pripovijeda Pravieux, „književnika, koji je ogriješio dušu ovim ubojstvom, hoću da kažem — ovim romanom. Bio je to mlad veseljak, koji je inače promatrao život s vesele strane: on je metao u svoje knjige toliko emocije, melankolije i suza, da mu nije ništa ostajalo za vlastitu porabu. Kad sam se poslije sastao s njim u Parizu, pripovjedih mu, kako sam sreo u vlaku gospođu, kojoj je jedno djelo njegovo pretvorilo oči u zdenac, uskliknut će veseljak: „Gle, gle, ribica je zagrizla u meku! Tá ne štedi suza. — Uostalom, ako joj je toliko stalo do one nesretne zaručnice, e pa dobro, ja ju mogu uskrisiti! Ja ću u slijedećem romanu, koji će biti nastavak prijašnjega, naprosto reći, da je ona zamrla pa se osvijestila upravo u času, kad je zaručnik — inače krasan dečko — donio vijenac, da ga položi na njezin lijes! Progutali su oni i krupnijih zalogaja!“

M. V.